

Willakuykuna kуска puriq - Huk ñiqin

Jesucristopa Revelacionnin: Runakunapaq Qhipa Willakuyta Entiendenapaq

Jeff Pippenger

2023-08-08

“Jesucristopa Revelasqankun” Diospa llaqtanman kicharisqa kachkan “pachaña qayllapi kashaqtin.” Runakunaq qhipa willakuy waqyayqa qusqa kachkan runapa probationnin wisq’ay tukunanmanta manaraq, chay qhipa willakuyqa Bibliapi achka profético siq’ikuna-pi rikuchisqa kachkan. Apocalipsis chunka tawañiqinpi, chay qhipa willakuy waqyayqa kimsa angelkunawan rikuchisqa kachkan.

Hanaq pacha chawpipi huk angeltaq phawachkaqta rikurqani, wiñay allin willakuyniyuq, kay pachapi tiyaqkunaman willanampaq, hinallataq llapa nacionman, aylluman, simiman, llaqtamanpas, hatun qaparikuyninwan nispa: Diosta manchakuychik, payman hatunchayta qoychik; paypa taripakuyninpa horasnin hamusqanrayku. Yupaychaychik hanaq pachata, kay pachata, qochata, unu paqpa pukyukunatapas ruraqta.

Huknin qhepanta huk angel qatirqan, nisan: Babiloniaqa urmamun, urmamunmi, chay hatun llaqtam, tukuy nacionkunata upyachisqanrayku qharichakuyñinpa phiñasqa vinonta.

Hinaspan ñiqin angelqa paykunata qatiq hamurqan, sinchi kunkawan nispa: Sichus pipas uywa-man, hinaspa imagenman yupaychan, hinaspa urkunpi otaq makinpi señalta chaskin, chayqa Diospa phiñakuyninpa vinonta ukyanqa, mayqinchus mana ima chaqrusqa kaspa phiñakuyninpa kopanman wichqasqa kachkan; hinaspan ninawan hinaspa azufriwan ñak’arichisqa kanqa, ch’uya angelkuna ñawpaqenpi, hinaspa Corderopa ñawpaqenpi: hinaspa ñak’ariyninkupa qosñinqa wiñaypaq wiñaykama wicharin; mana samayniyoqmi p’unchaypas tutapas kanku, uywata hinaspa imagenta yupaychaqkuna, hinaspa pichus sutinpa señalta chaskiqkuna. Kaypin santo runakunapa muchuyta awanakuy kasqan kachkan: kaypin Diospa kamachikuyninkunata waqaychaqkuna, hinaspa Jesuspa iñininta hap’iqkuna kachkan. Apocalipsis 14:6–12.

Apocalipsis qhelqapa chunka pusaqniyuq capítulo-pi, chay kikin willakuymi Babiloniaq urmayninta willakun.

Kaykunakuna qhipamanqa rikurqani huk angelta hanaq pacha-manta uraykamusqanta, hatun atiyniyuqta; kay pachataq k’anchariq karqa paypa hatun k’anchayninwan. Hinaspan sinchi kallpawan qapariq, nispa: Hatun Babiloniaqa urmarunña, urmarunña, supaykunapa tiyay wasinman tukusqa, tukuy millay espiritu-kunapa waqaychananman, tukuy mana ch’uya cheqnisqa p’isqkunapa wichq’asqa kanchamanpas. Llaqta masinkuna llapallanmi upyarqanku paypa waqllikuyninpa phiñakuyninpa vinunta; kay pachapa reykunapas paywan waqllikurqanku; kay pachapa rantikukkunataq qapaqyachisqa karqanku paypa munaycha kusikuykunapa ancha achka kayninwan. Hinaqtinmi uyarirqani huk kachata hanaq pacha-manta, nispa: Lloqsiychis paymanta, aylluy, ama huchankunapi chikachasqa kanaykichikpaq, nitaq mana muchuyninkunata chaskinaykichikpaqchu. Huchankunaqa hanaq

pachakama chayarqunña, Diosñataq mana allin rurayninkunata yuyarirunña. Apocalipsis 18:1–5.

Profeciapaq historianta rikhurichiq siq'i, utaq nisunman hina, chunka pusaqniyuq capítulo-pi kachaqpa hatun k'anchayninwan kay pachata achikyachiq angelwan rikuchisqa ruwaykuna qatiyninqa juicio tukukuymán, gracia pacha tukukuymán, hinaspa qanchis qhipa muchuykunaman apaq ruwaykunata rikuchin. Chunka pusaqniyuq capítulo-pi rikuchisqa profeciapaq historianta rikhurichiqqa “paralelo” purin chunka tawa-niyuq capítulo-pi kimsa angelkuna rikuchisqa profeciapaq historianta rikhurichiq siq'iman.

Diosqa Revelación 14 willakuykunata profecía qatiqpi maypipas churapuguaykusqa, hinaspataq paykunaq rurasqanqa mana tukunanichu kay hallp'aq historianta tukukuyninkama. Ñawpaq angelpa willakuyninpas iskay ñiqin angelpa willakuyninpas kay pachaqaqraq cheqaqmi, hinaspataq kay qhipan hamuqwan kuskalla purinankupaqmi. Kinsa ñiqin angelqa hatun qapariyniyuqmi amonestacionninta willakun. “Chaykunamanta qhipata,” nisqa Juan, “huk angelta rikurqani hanaqpachamanta uraykamusqanta, hatun atiyniyuqta, hallp'ataq k'ancharirqan paypa hatun k'anchayninwan.” Kay k'anchariypiqa, kimsa willakuykunapa llapa k'anchayninmi huñusqa kashan.” The 1888 Materials, 803, 804.

Chunka tawa chunka pusaqniyuq kapitulumanta kinsa angelkuna hanaq pacha chawpipi phawashaqkunaqa, huk yachachiyta tukuy pachaman chayananta unanchan, chay yachachiyqa waqllaq uywapa señalninwan, hinaspa khuyapayakuy pacha tukukuyninwan tukukapun. Chunka pusaqniyuq kapitulumantaqa llapa kay pacha k'anchaykusqa kachkan chay angelpa k'anchayninwan, paypa yachachisqanpas khuyapayakuy pacha tukukuyninwanmi tukukapun.

Chunka tawa pachak chuskuyniyuq qillqapi kimsa angelkuna simbólicamente rikuchisqanku, chaymanta chunka pusaqniyuq qillqapi uraykamuq angelwanpas rikuchisqa, iskay ejemplokunam kikin waqyay willakuyta rikuchin. Bibliapiqa mana imapas yanqamanta kaqchu, mana imapas usqhayllapaq saqisqachu. Juanpa chay kikin willakuyta hukmanta aswan huk kutipi sut'ichasqanqa chay willakuypa ancha chanin kasqanmanta hapiy, hinallataq yachachiypi Diospa ñanninmanta rikuchiy, Biblia kamachiy hina sutichasqa “kutichispa hatunyachiy” nisqa. Iskay línea profética historiakunata huñuspaqa, chiqaqkuna rikurin, chaykunaqa mana mayqin líneapipas sapaqta qhawaripa reqsisqa kanmanchu. Kunan p'unchaykunapi, si iskay testigokunata hukllañata rikusqanmanta juzgadoman apamunkichik testificanankupaq, ichaqa allinmi chikan, icha pas contrariota willakuykunata qunku político utaq social ideologíankurayku. Kayqa mana Bibliapa testigonkunaq kasqanchu; paykunaqa wiñaypaqmi huk yuyayllata rimanku, chaymanta icha qampaq mana acuerdoyuq hina rikurinqa chayqa, imatapas mana allinta qhawarisqaykiraykum.

Ishkay rikch'achisqakunaqa kikinlla willakuy waqyaymi, chaytaq Malaquías qillqapi sut'inchashan Elías profetapa kutimuynin hina. Kay kimsa willakuykunaqa llapallan hamunku manaraq graciamenta tiempo wichq'ay tukuchkaptinraq—imaraykuchus kay kimsa sut'i willakuypa siq'ikunapi kaq waqyay willakuqqa manan simplemente manaraq graciamenta tiempo wichq'ay tukuchkaptinraq qoshqasllachu, aswanpas graciamenta tiempo wichq'ay tukuyqa chay waqyay willakuykunapa chiqan ricuchisqanmi, nisqaykihinaqa, sapa hukninpa yuyayninmanta rimanakuqmi. Cheqaqtapunin, ima waqyay willakuy profeta mayqinpas willakusqan ichaqa,

chayqa kikin waqyaymi Apocalipsis chunka tawañiyuq, chunka pusaqniyuq, hinaspa Malaquíaspas Eliasanta sut'ichakuyninwan.

Kay kimsa sutin profecía nisqakunaqa facilmenta rikuchiy atikun, hukninwan hukninpas paralelemente purisqanta. Chay hinaptinqa, Bibliapi profeciapi iskay hatun yachay paqarinanmi kachkan. Hukninqa kay pachapa tukukuyninpi pasaq ruwaykuna imayna sutinpi qatipasqankuta reqsichiymi. Hukñataq profetakunapa ruwasqankuna willakuywan tupa rikuchikuyñanmi, chay willakuyqa hamuq p'unchawkunapi pasaq ruwaykunata sut'inchana.

Kay iskay kamachikuykuna kay yuyaykunawan tupaqlaña qhawarikunapaq. Ñawpaq kaqmi llapa profetakuna pacha tukukuymanta rimanku, maypichus gracia tiempu wichq'akun.

“Sapa ñawpaq profetakunam paykunaq tiemponpaq nisqankumanta astawan ñuqanchikpaq rimarqanku, chayrayku paykunaq profecíasninku ñuqanchikpaqmi kallpanpi kachkan. ‘Kaykunam llapallan paykunaman rikch'achiq hina pasakuran; qelqasqataq kachkan ñuqanchikpaq yuyachinapaq, pacha tukuypa tukukuyninkuna chayamusqan ñuqanchikpaq.’ 1 Corintios 10:11. ‘Mana paykuna kikinkupaqchu, aswanpas ñuqanchikpaqmi sirvirqanku chay imakunata, kunanqa willasqasña kankichikman evangelioyta qankunaman willaqkunawan, hanaq pachamanta kachamusqa Espíritu Santowan; chay imakunatam angelkunapas qhawariyta munanku.’ 1 Pedro 1:12....”

“Bibliapi kay qhipa wiñaypaqmi tukuy qhapaq kaqkunata huñuspa hukllachasqa, watasqataq waqaychasqa. Ñawpa Testamentoq historiampi llapa hatun ruraykuna, chaymanta solemne kaq ruwaykunaqa karqanmi, hinallataq kay qhipa p'unchaykunapi iglesiapi kutikachakuspa kachkan.” Selected Messages, libro 3, 338, 339.

Bibliapi llapa proféticoq willakuykunaqa “ñuqanchispaqmi kallpanpi kachkan”, “pacha tukukuyninkuna chayamushqan ñuqanchis hawapi.” Chay kamachikuyqa, Santo Espíritu “ruwasqan” “imakunata” reqsichiq huk kamachikuywan kuska, “profeciata qosqampi” hinallataq “rikuchisqa ruwaykunapipas”, kallpachayta yapan chay nisqaman: profeciapa qallariyninpi kaq profético ruwaykunaqa rikch'achkanku hinallataq paralelo purinku ima profeciapas tukukuyninpi kaq profético ruwaykunawan.

“Diospa Siminmanta aswan achkata, aswan qayllamanta yachakuyqa munakapunmi; astawanqa Danielpa libronman hinaspa Apocalipsisman atención qosqa kanan, ñawpaqman hina mana hayk'aqpas llank'asqanchikpa historiapi. Wak laya rimaykunapiqa pisiymi rimayta atisun, romano atiyinmanta hinaspa papadomanta; ichaqa profetakuna hinaspa apostolkuna Diospa Santo Espiritunpa qispichayninwan qelqasqankumanmi runakunapa yuyayninta pusaykuyma. Santo Espirituqa imaymanakunata chayhinata kamachisqa, profecía qosqampi hinallataq rikuchisqa ruwaykunapipas, runa arí qhawaymanta karunchasqa kananpaq, Cristopi pakasqa kananpaq, hinaspa hanaq pacha Señor Diosninchik hinaspa kamachikuynin hatunchasqa kananpaq yachachinampaq. Danielpa libronta ñawiriyichis. Chaypi rikuchisqa qhapaq suyuakunapa historiata, huk punto-manta huk punto-kama, waqyachiychis.” Testimonios para los Ministros, 112.

“Espíritu Santoqa kaykunata chayhina ruwasqa, iskayninpi, willakusqa profecíata qusqanpipas hinaspa rikuchisqa ruwaykunapipas.” “Profecíata qusqanpipas hinaspa rikuchisqa ruwaykunapipas” “kaykunaqa” “Espíritu Santopa” “chayhina ruwasqa” kasqanrayku, iskaynin “profecíata qusqan” hinaspa “rikuchisqa ruwaykunaqa,” yachasqa kananmi ch’inmiqchasqa kasqankuta, hinaspa pacha tukukuypa profético rikuchikuyninman churana kananmi.

Juanqa Gabrielmanta profecíata chaskirqan, hinaspataq payta nisqa karqan huk librupi qillqananpaq chaymanta iglesiakunaman apachinanpaq. Chaymantataq Romamanta qatiykachasqa kasharqan; huk hinallamanta qarqusqañataq karqan, imayna kay pacha kunan p’unchawpi “black-site” nisqawan sutichasqa kaqman rikch’akuq. Chay historiapi Juanqa runakunamanta ancha sapaqchasqa karqan, imaynataq Guantánamo Baypi preso kasqaqa sapaqchasqa kanman hinata.

Juanqa sut’inchán chay rikuyqa paypaq rikurirqan qanqnís p’unchay Samana p’unchaypi Diosta yupaychaspa kashaqtin, chaymi Señorpa p’unchaynin.

Runaq Churinqa samarina p’unchaypaqpas Señormi. Mateo 12:8.

Espíritupi yupaychaspa, pay qhepanta hatun simita uyarirqan.

Noqa Juanmi, qankunapa wawqeykikuna hina, ñak’ariypi, Jesucristoq qhapaq kayninpi, chaymanta paypi suyaywan llamp’u sonqowan muchuyta muchusqaypipas masiykikuna hina, Patmos sutiyoq isla-pi karqani, Diospa simin rayku, Jesucristoq willakusqan raykupas. Señorpa p’unchayninpi Espíritu ukhupi karqani, hinaspataq qhep’aymanta hatun vozta uyarirqani, pututu hina nispa: Ñoqaqa Alpha kachkani Omegawan, ñawpaq kaq, qhipa kaqpas; hinaspa, imatachá rikunki, chayta huk libropi qillqay, hinaspataq Asia llaqtapi kashaq qanchis iglesiakunaman apachiy: Efesoman, Esmirnaman, Pergamoman, Tiatiraman, Sardisman, Filadelfiaman, Laodiceamanpas. Apocalipsis 1:9–11.

Juan, paypa muyuriqninkuna, chaymantapas reqsichisqa kaqkuna, payta rikuchin qanchis p’unchaw samana p’unchayta yupaychaq kasqanrayku qatiykachasqa hina; ichaqa hinallataq qatiykachasqa kasqa, Bibliata hinaspa Ellen Whitepa qillqasqankunatapas creenqankurayku, chaymi “Jesupa testimonio” nisqa. Payqa uyarín huk hatun simita qhepanmanta, chayta rikunaypaqmi muyurin; chayta ruwaspanqa, kay pachapa tukukuyninpi kaq huk Qanchis P’unchaw Adventista runata rikuchin, qhepanmanta huk simi nispan uyarichiqta: “kaymi ñanqa, kaypi puriychis.”

Tukuy willakuy ñiqikunam sut’inchaymanta hukllam kikinman tupanku kay pachapa tukukuyninpi.

“Apocalipsispiqa Bibliaq llaqa libronkuna tupananku hinaspa tukunku.” Hechos de los Apóstoles, 585.

Mayqin profeta qhepanta huk kunka rimamuqta uyariqqa, kay pachaq tukuyninpi Diospa llaqtanta Juan rikuchisqanwan tupachkan. Juanqa qhepanta huk kunka rimamuqta uyarirqan, chaymi kamachiykunata qorqan. Isaías pas yachachiq huk kunka rimamuqta uyarirqan.

Chayraykunmi Señorqa suyanqa qankunaman kuyapayakuq kananpaq, chayraykunmi hatunchasqa kanqa qankunaman khuyapayakuq kananpaq; imaraykuchus Señorqa taripaq Diosmi: kosisqaqa llapallan payta suyaqkuna.

Runakunaqa Sionpi, Jerusalén llaqtapi tiyakunaku; manañam waqankichuña. Qapariyniykipa uyarisanman hina, payqa ancha kuyapayakusunkim; uyarispanmi kutichisunkik. Hinallataq, Señorqa sasachakuy t'antata, ñak'ariy unuta qosunkichik chaypas, yachachiqnikipakunaqa manañam pakasqa k'uchuman wikch'uykusqachu kanaku; aswanpas ñawikikunami yachachiqnikipakuta rikunaku. Rinrikikunataq qhepamanta simita uyarinqaku, nispa: “Kaymi ñanqa; puriyichik kaypi”, alliqman muyuriptikichikpas, lloq'eman muyuriptikichikpas. Isaías 30:18–21.

Diospa puchuq llaqtan runakuna qhepankumanta huk simita uyarinku, mayqin ñantata purinankupaq kasqanta reqsichiqta. Chaymanta paykuna akllananku tiyan: uyarinqakuchu mana uyarinqakuchu nispa. Juanwan Isaíaswan rikuchisqa runakunaqa kay pachapa tukukuyninpi kawsak runakunan, Señorpaq suyakuspa pay unayaykachkaptin; hinaspa Isaíasqa willawanchik pay unayaykachkan, taripaq Dios kasqanrayku. Millerita historiapa qallariyninmanta 1798 watapi, Adventismopa probacionnin wisq'akunankama Domingo kamachiypi, Diosqa hanaq santuario ukhupi taripayta hunt'achishan. Aunakuyninqa kayhinam: taripay pacha ukhunpi Señorpaq suyakukkunanqa kosisqa kachinqa.

Diospa llaqtan, suyasqanrayku saminchakusqakunaqa, chunka doncellakunapa rimayninpi casarakuy qallariqta suyaq doncellakunahina rikuchisqankum. Chunkaqninpas puñurqanku, chaymanta chawpi tuta crisis hamun, chaymi puñusqa doncellakunata iskay clasekunaman rakin. Huk claseqa qepankumanta uyarirqanku huk rimayta, hinaspataq muyurirqanku chay rimayta rikunaykupaq, mayqin ñanninta purinankupaq yachachiqta; huk claseqa mana munarqachu muyuriyta nitaq chay rimayta uyarinayta—kaytaqa mana yupaychaspa, Apocalipsis libro llapanpi puriq willakuypi nisqanta: “Pipas rinriyuq kaqqa, uyariychun Espíritu iglesiakunaman nisqanta.”

“Mateo 25 nisqapi chunka sipaskunamanta yachachikuypas Adventista llaqta runakunapa kawsayninta rikuchin chayta.” *The Great Controversy*, 393.

Juanqa rikch'achin Adventista runakuykunata reqsichin, paykunaqa ñawpa pacha-man kutispa hamuq pacha-ta unanchanankupaq. Paykunaqa Juan hina “qhepankumanta simita uyarispanku”, chay simipin hinallataq kachkan Isaíaspa testimoniopi kay kikillan ruwaymanta qosqa yachachiypas. Isaíaspa yachachiyninqa karqan: “kaymi ñanqa; puriyichis chaypi, paña maki-man kutirqankichis chaypas, lloq'e maki-man kutirqankichis chaypas.” Daniel chunka iskayniyuqpi yuyaysapa doncellakunaqa pacha tukukuypi yachay yapakusqanta unankunku, imaraykuchus paykunaqa “hukman hukman purirqanku” simipi, kichasqa kawsay quq yachayta unanchanankupaq.

Qamqa, Daniel, simikunata wichq'ay, librotaq sellay tukukuypaq pacha chayamunankama: achkakuna kayman chayman purinqaku, yachaytaq yapaykusqa kanqa. Daniel 12:4.

Profetakunaqa rikch'achkanku qanchis punchaw adventistakunata, chay historia p'unchaypi maypichus taripay tukukapun, qispichikuypaq tiempu wichq'akun. Yuyaysapa sipaskuna hina

rikch'achisqakuna uyarinku qhepantamanta huk rimayta nispá: kaymi purinayki ñan; paymi prometen pusasunaykita chay ñanpi, lluw'iman icha pañañman kutirisqaykipipas. "Kayman chayman phaway" nisqa, imaynachus yuyaysapa sipaskuna ruwanku libro kicharisqa kaptin, Bibliata yachayta unanchan. Sallqa yachachinmi, phawanapaqqa ñawpaqta puriyta yachayki tiyan; Isaíaspa willakuynintaq ninmi, qhepaykimanta rimachkaqta uyarispaqa, Paymi pusasunkiman Simiyninta yachaypi, Mawk'a Testamentoman (lluw'i) icha Musuq Testamentoman (paña) kutirisqaykipipas. Bibliata kichariy, hinaspa Paymi kikin rimayninwan pusasunkiman. Ichataq kay pacha tukukuyninpi kaq qanchis punchaw adventistakunapaqpas kayta munan: Paymi pusasunkiman Bibliata kicharisqaykipi (lluw'i) hinallataq Profeciapa Espiritunta kicharisqaykipi (paña).

Puriy ñan ñanman puriytaqa aswan sut'imanraqmi rikuchikun, Jeremíaspa testimoniunta yapaspa.

Kaymi ninmi Señor: Ñankunapi sayariychik, qhawariychik, tapuychik ñawpaq ñankunamanta, maypichá allin ñan kashan; chaypi puriychik, hinaspa samayta tarinkichik almaykichikpaq. Ichaqa paykuna nirqanku: Manam chaypi purisunchikchu. Hinallataq qankunapaq qhawaqkunata churani, nispá: Uyarispa uyariychik pututupa waqayninta. Ichaqa paykuna nirqanku: Manam uyarisunchikchu.

Chayrayku, uyariychik, llaqtakuna, hinaspa yachaychik, ayllu tantanakuy, imachus paykuna ukhupi kashan. Uyariy, allpa: qhawariy, kay runakunaman mana allinmi apamusaq, paykuna yuyaykusqankumanta rurupas, simiykunata mana uyarisqankurayku, kamachiytapas mana kasukuspa, aswanpas qhisnichirqanku. Jeremías 6:16–19.

Chay qillqapi iskay kastak yupaychaqkuna kanku. Huk huñuqa llaqa "ñankunata" yuyayman churashpa, "ñawpaq ñankunata" akllanku purinanpaq. Paykunaqa llaqa huk "ñankunamanta" "allin ñanta" akllayta atirqanku, imaraykuchus qhepanmanta simita uyarikuqkunam kanku, chay simitaq willarqa: "kaymi ñanqa, paypi puriychis." Juanqa qhepanmanta simita uyaqkunata reqsichin, "ñawpaq ñankunamanta" simita.

"Kaymi nin Señorqa nin: Ñankunapi sayariychik, qhawariychik, tapukuychik ñawpaq ñankunamanta, maypin allin ñan kashan, chaypi puriychik." Jeremías 6:16."

"Ama pipis mana maskhachunmanchu mana munachunchu ñawpaq p'unchaykunapi ñuqanchikpa llamk'ayniypa qallariyninpi Diospa siminta mañakuywan yachaychaspa, hinaspa revelaciónwan churakusqa ñiyninchikpa cimientokunata qichuyta. Kay cimientokuna patapin qhipa pichqa chunka watakunapi hatarichkashanchik. Runakuna yuyaymanankumanmi musuq ñanta tarisqankuta, hinaspa churakusqamanta aswan kallpayoq cimientota churayta atinkuman nispá. Ichaqa kayqa hatun llullakuymi. Churasqa cimientomanta huk cimientota mana pipas churayta atinchu."

Ñawpaq pachakunapi achkakuna musuq ñiynita sayarichiyta, musuq kamachiykunata takyachiyta qallqarqanku. Ichaqa, maykamataq chay ruwasqanku sayarirqan? Utqayllam urmarqan, mana Qaqa patapi cimientasqa kasqanrayku.

"¿Acaso los primeros discípulos no tuvieron que afrontar los dichos de los hombres? ¿Acaso no tuvieron que escuchar teorías falsas, y luego, habiendo hecho todo, permanecer firmes,

diciendo: ‘Nadie puede poner otro fundamento que el que está puesto’? 1 Corintios 3:11.

“Chaymi ñuqanchikqa qallariyninpi hap’iskayku confianza nisqanchikta tukukama sinchi sayachinanchik. Kallpayuq simikunaqa Diosmanta, Cristomantawan kay llaqtaman kachamusqa karqan, kay pacha runakuna ukhumanta orqomuspa, sapa puntollapi, kunan pacha cheqaq kaypa sut’i k’anchayninman. Simi kunawan chayllapuni santo ninawan llank’achisqa, Diospa kamachinkunaqa willakuyninta willakurganku. Hanaq pachamanta rimayqa sellonta churarqan willakusqa cheqaq kaypa chiqap kasqanmanta.” Testimonies, volumen 8, 296, 297.

Ichapaqqa huk huñu kachkan Jeremiaspa siq’inpi, chay “tantanakuy” nisqanta pay riqsichisqanman hina, musuq iñiyta rikuchiq wasita hatarichirqanku, chay wasitaq urmamun mana qaca hawanpi sayachisqa kasqanrayku. Chay wasiqa Qanchis Punchaw Adventista iglesiam, utaq Juan chay kkillan iglesiata riqsichisqanman hina—Satanaspa sinagogan.

Uyarinata mana uyariyta mana munayqa, paypa “simin” hinallataq paypa “kamachikuyninta” qichuytami nin. Kutirimuyta mana munasqankurayku, ñawpa ñankunapi puriyta mana munasqankurayku, chaymantaq qhawariqpa wakra waqaychasqan willakuyninta uyariyta mana munasqankurayku, Diosqa mana allin-ta apamunqa Jeremías sutichasqan “mana allin huñunakuy” llaqtaman. Imaynatas Diosqa Laodiceapi Qanchis Punchaw Adventista iglesiata ruwapun, chayqa Bibliamanta profeciapa yachayninmi. Oseas profetaqa “mana allin huñunakuy” nisqapa imayna kasqanta yapamun, paykuna imarayku qichusqa kasqankumanta rimashaspata.

Llaqtaykuna yachay mana kaqraykum chinkachisqa kanku; qam yachayta qhispichisqaykirayku, ñoqapas qamtam qhispichisqa, ama sacerdotey kanaykipaqchu ñoqapaq; Diosniykupa leyinmanta qunqakusqaykirayku, ñoqapas wawaykikunatam qunqasaq. Oseas 4:6.

Paykunaqa mana yachayniyuq kasqankurayku qhesachasqa kanku, chayqa tukuypaq pacha chayamunan tiempopi kichasqa mana kasqanmanta huk willakuyta rikuchin. Kay pasajepeqa Diosqa llaqtanwan rimanakusqan pactota tukuchkan, paykunata chiqapta sut’inchaspa: “Llaqtay!” nispá. Cristo-ta qhesachisqankurayku, hinaspa kamachikuyninta qonqapusqankurayku, mana sacerdotekuna kanqakuchu Diospaq. Diospa llaqtan Dioswan pacto-man yaykuspankutaq, payqa sacerdotekunatawan reykunatapas ruwan. Ñawpaq Israelwan Dios pacto-man yaykuspanqa, Moisés nisqanpi kaynata nirqan:

Kunankama, kunanqa cheqaqtapuni simiyta kasunkichik, rimayniytapas waqaychankichik chayqa, llapa llaqtakunamanta aswan munasqa qhapaq kayniypaqmi kankichik; kay pachapi llapa imapas ñoqapam kan. Qankunataq ñoqapaq sacerdotekunaq suyu, ch’uyasqa naciónmi kankichik. Kaykunaqa Israelpa churinkunaman rimanki nisqa simikuna kan. Éxodo 19:5, 6.

Dios chay cristiano iglesiawan pactota ruraspanmi Pedro nisqanpi willarqan:

Qankunaqa akllasqa miraymi kankichik, qhapaq kurakunapa ayllunkuna, ch’uya llaqta, Diospa sapanchasqa runakuna; chayhinaqa paqariychinkichikman paypa hatun yupaychasqa kayninta, piqaqa qankunata tutamanta waqyarisurqankichik musphaypaq k’anchariyninman: ñawpaq p’unchaykunapiqa mana llaqtachu karqankichik, ichaqa kunanqa Diospa llaqtanña

kankichik; mana khuyapayakusqachu karqankichik, ichaqa kunanqa khuyapayakusqañam kankichik. 1 Pedro 2:9, 10.

Pedro kay versícukunapi rimaykuchkan Diospa akllasqa, rimanakuy llaqtan ñawpaq Israelmanta cristianokunapa iglesiaman tikraymanta, nispá: “ñawpaq p’unchawkunapiqa mana llaqtachu karqankichik, kunanqa Diospa llaqtanmi kankichik.” Judíokuna Diosmanta sapanchakuspa t’aqakupptinku, Señorqa cristianokunapa iglesiwanmi rimanakuyta ruraran. Iskayninpas sacerdotekunapa nacionninkuna hina qhawasqa karqanku, Señorwan casarasqa kashaqtinku.

Sacerdoteapaqa mana chaskisqa kayniykiqa rikuchin ñawpaqtaq qampaqa huk pactopi llaqta kasqaykita. Qanchis p’unchaw Adventistakunapa Adventista historiapa qallariyninpi Señorwan pactoman yaykurqanku. Ch’in pampa iglesiaraq Reformamanta llusqsimurqa, ichaqa Millerita willakuyta mana chaskirqachu, chayrayku ñawpaq kaq ñawpaq iskay angelkunapa willakuynin historiapi Diosmanta t’aqasqa, warmi-qhari divorcio hina karqanku. Tukukuq t’aqanakuyqa iskay kaq angelpa chayamuyninwan karqa, nisqa qallarirqaq manaña Cristopa ususinchi kasqankuta, aswanqa Babiloniapa ususinña tukusqankuta. Chaymanta qhipaman pacha, Chawpi Tuta Waqyaypi, Diosqa musuq novia-ninta pactopi kasarakuyman waqyarqa.

Ñawpa Israelpaq rimanakuyta unanchasqa ishkaq tablakuqa chunka kamachikuykunap ishkaq tablankuna karqa; chay hina, kunan p’unchawkunap espiritual moderno Israelpaq ishkaq tablankuna Habacucpa ishkaq tablankunam, 1843 watapa hinaspá 1850 watapa cuadrospi rikuchisqa hina. Rimanakuy llaqtata, mayqintachus inspiracion kutin kutinta Laodicea nispá sutichan, ñawpa ñankunata rechazárqanku, qhepankumanta rimamuq voztapas uyariyta mana munarqankuchu; chayrayku, Señorpa siminmanta wijch’usqa kachkaspanku, ñawpa Israelpa tukukuynin historianta yapamanta ruranku. Imaraykutaq kayqa pasaykun paypa “Llaqtay” nisqa runakunapi?

Chunka virginakuna tenniyoqpaq rikch’achisqa, mayqenmi Adventismoq experiencianinta rikuchin, iskay kutita hunt’akun: huk kutin qallariyninpi, chaymantataq huk kutin tukukuyninpi Adventismopaq. Hermana White yachachin kay rikch’achisqa ñawpaqmantapacha hunt’akusqanta hinaspá hunt’akunanpaq kasqantapas sut’in sut’inpi, chaymantataq kay rikch’achisqa sapa kutin kunan p’unchaypaq cheqaq willakuy hina entiendisqa kananpaq, imayna kimsañiqin angelpas kasqaq hina.

“Sapa kuti chunka doncellakunap rikch’ayninman kutichisqa kani; pichqaqa yuyaysapakunam karqaku, pichqaqa mana yuyayniyoqkuna. Kay rikch’ayqa llapallan nisqaqman hina hunt’asqa karqa, hinaspataq hunt’asqa kanqa, kay pacha tiempopaq huk sapaq aplicacionniyoq kasqaqrayku; kimsa kaq angelpa willakuynin hinataq, hunt’asqa karqa, hinaspataq pacha tukukuyninkama “kunan p’unchawkunap cheqaq willakuy” kaspa kachkanqa.” Review and Herald, August 19, 1890.

Adventismo Millerita nisqaqa hunt’achirqaq suyakuyninta chay rikch’ayninpi, 1843 watapi mana allin willakuyninkumanta qallarispan, chay 22 ñiqin octubre 1844 watapi allin willakuyninkama. Kay historiapa profetakuna willakusqaq detallenkunap achka hinallataq ancha umuhinmi; ichaqa ñuqaqa sapallanta reqsichiyta munani chunka sipaskunap rikch’ayninqa chiqapta t’inkisqa

kashasqanta kinsa kaq angelwan, imaynan Sister White chayraq nisqanman hina.

1798 watamanta 1844 wata octubre killapa 22 punchawkama, ñawpaq angelpa willakuyninqa taripay kicharinanta willarqa. Taripay qallarinanpaq chaylla ñawpaqtaraq, chunka sipaskunamanta rikch'achiyki Chawpi Tuta Qapariy hunt'akurqa. Chayrayku, kinsa kaq angel taripay tukukuyninta willaptin, Chawpi Tuta Qapariypa willakuynin yapamanta huk kutitaqmi rimarisqa kanqa.

Protestante iglesiakuna Diospa willakuyninta rechazakusqankuta riqsisqa, chayrayku Babiloniapa ususinkuna tukusqankuta, iskay kaq angelpa willakuynin chayamusqanta hinallataq "sapa letrapi hunt'akusqanman hina" hunt'akushaq unanchasqa karqan, parabulapi suyasqa pacha qallariyninta. Señorqa manam 1843 watapi kutimurganchu; qhipaykusqanqa sipaskunata pruebaykuspa bendecinampaqmi karqan. Iskay kaq angelpa willakuyninpi protestante iglesiakunata Babiloniapa ususinkuna kasqankuta sut'inchasqanqa, chay urmaq iglesiakunapiraq kaqkunapa llusqimuspa Milleritakunawan sayanankupaq, hinallataq profeciakunapa yuyayninkuta entiendesqankuwan kуска kananankupaq qayakuymi karqan. Exeter camp meeting nisqapi Samuel Snowqa 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchawninpi Señorpa hamuyninta takyachinampaq munasqa pruebakunata qorqan, hinaspan Chawpi Tuta Qapariy willakuyqa llaqtantinpi hatun yaku mast'asqa hina mast'arikurqan. Chaymanta kimsa kaq angelqa 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchawninpi Hatun Llakikuypi chayamurqan.

Kayqaqqa huk qallariylla ñawpaq historiapa pisiyachisqa huñuymanta rimasqaymi; askha puntokunata saqerqani, wakin puntokunallata t'aqaykuspa qhawarinaypaq, chaykunam kunan rimashasqanchikman aswan chaylla kasqankurayku.

Kay yuyaykunata qatiq qillqapiqa mast'arisunraqmi.